

Life+ 2010 -hanke tukee kiljuhanhen suojelua

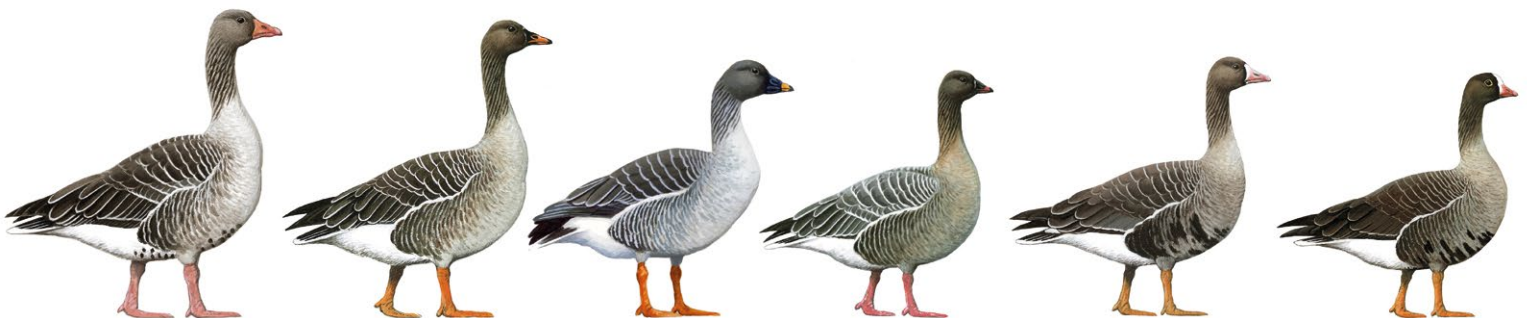
Pohjolassa sukupuuton partaalla oleva ja maailmanlaajuisestikin uhanalainen, rauhoitettu kiljuhanhi (*Anser erythropus*) pesii pohjoisilla alueilla Pohjoismaista itäisimpään Siperiaan. Pohjoismaissa kiljuhanhen pesimäalueet ovat avotunturissa, mutta idempänä Venäjällä laji pesii lähinnä tundran ja havumetsän vaihtumisvyöhykkeellä.

Vielä sata vuotta sitten Pohjolassa pesi tuhansia kiljuhanhipareja, ja kiljuhanhi oli Tunturi-Lapin yleisin

hanhi. Toisen maailmansodan jälkeen kiljuhanhien määrä väheni voimakkaasti ja nykyisin se on erittäin vähälukuinen, sillä pesiviä pareja on jäljellä Pohjolassa vain noin 20. Suurin uhka kiljuhanhelle on metsästys. Suomessa kiljuhanhi on todistettavasti pesinyt viimeksi 1990-luvulla, mutta yksittäisiä pareja saattaa kuitenkin pesiä maassa edelleen. Viime vuosina Pohjolan kiljuhanhikanta on toipunut kansainvälisten suojelutoimenpiteiden avulla lievään kasvuun, ja lajin palaaminen Suomen vakituiseen pesimälajistoon on toiveissa.

Tuntomerkit

Aikuisen kiljuhanhen erottaa **metsä-** ja **merihanhesta** pienemmän koon, valkoisen otsan ja mustien vatsalaikkujen perusteella. Hyvässä valaistuksessa ja läheltä katsottuna kiljuhanhen keltainen silmärengas on myös nähtävissä. Kiljuhanhen otsa on jyrkkä ja nokka lyhyt sekä kirkkaan vaaleanpunainen. Nuorelta linnulta otsakilpi ja mustat mahakuviot puuttuvat, joten se on vaikeampi erottaa metsä- ja merihanhesta.

Merihanhi
(*Anser anser*)

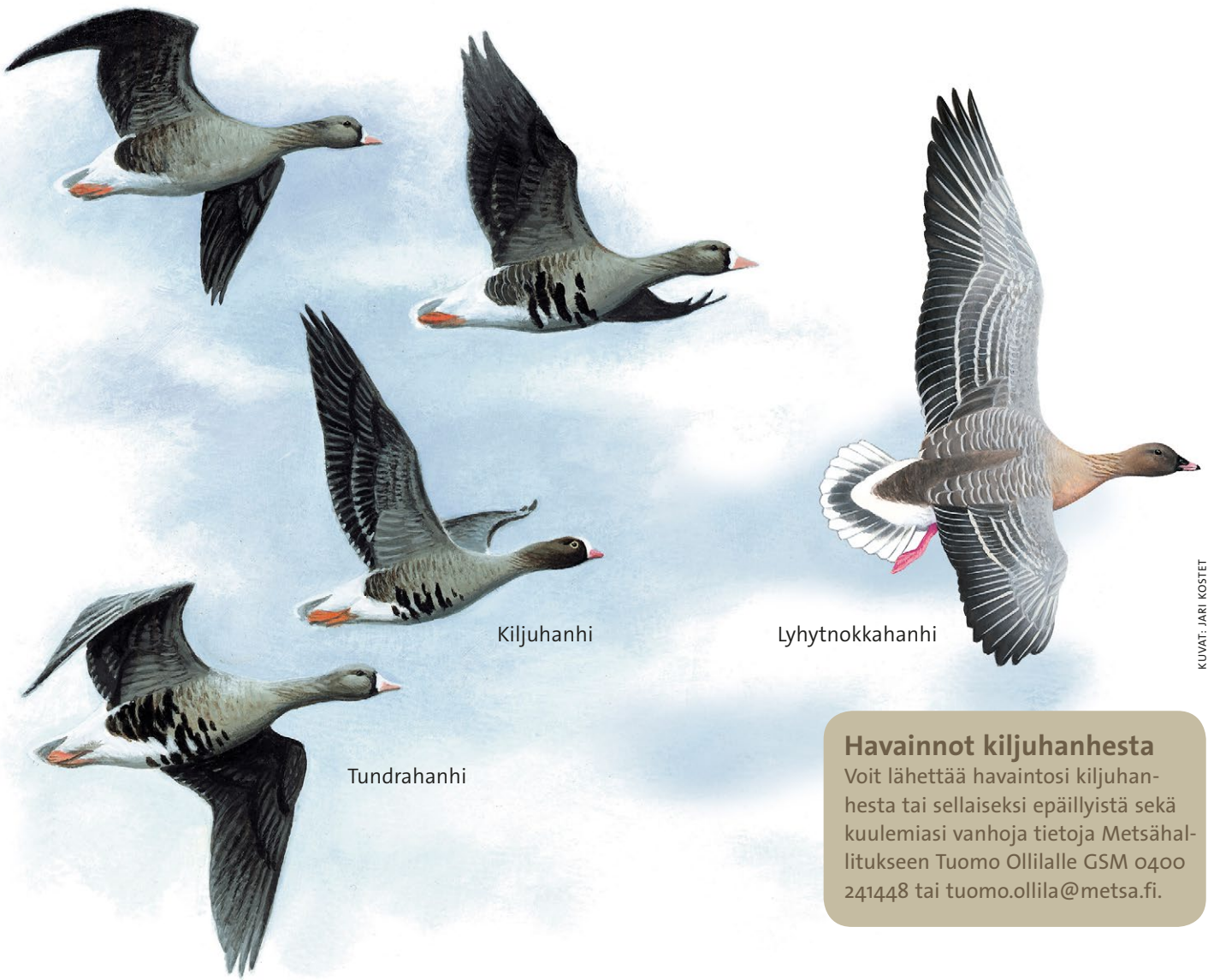
Taigametsähanhi
(*Anser fabalis fabalis*)

Tundrametsähanhi
(*Anser fabalis rossicus*)

Lyhytnokkahanhi
(*Anser brachyrhynchus*)

Tundrahanhi
(*Anser albifrons*)

Kiljuhanhi
(*Anser erythropus*)

Kiljuhanhi

Lyhytnokkahanhi

Tundrahamhi

KUVAT: JARI KOSTET

Havainnot kiljuhanhesta

Voit lähettää havaintosi kiljuhanhesta tai sellaiseksi epäilyistä sekä kuulemiasi vanhoja tietoja Metsähallituksen Tuomo Ollilalle GSM 0400 241448 tai tuomo.ollila@metsa.fi.

Lennessa kiljuhanhen tuntee parhaiten pienestä koosta, otsakilvestä, vatsalaikkukuvioista sekä tummanruskeasta päästä ja lyhyestä kaulasta. Hyvä tunto-merkki on myös ääni, joka on korkeampi ja kimeämpi kuin muilla hanhilla.

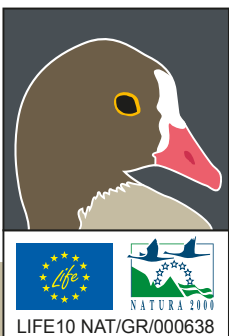
Muuttoaikana yhä useammin Suomessa tavattava rauhoitettu **lyhytnokkahanhi** on vain vähän kiljuhanhea suurempi. Sen nokka on musta keskellä olevaa pientä vaaleanpunertavaa laikua lukuun ottamatta. Lyhytnokkahanhelta puuttuvat kiljuhanhen mustat vatsalaikut. Muista rauhoitettuista hanhista **tundrahamhi** muistuttaa

suuresti kiljuhanhea valkoisine otsakilpineen ja mustine vatsalaikkuineen, mutta sen otsalaikku ei ylety päälle ja keltainen silmärengas puuttuu. Tundrahamhi on myös hieman kiljuhanhea suurempikokoinen.

LIFE+ 2010 -hanke kiljuhanhen suojelemiseksi

Metsähallitus on mukana EU:n rahoittamassa LIFE+ 2010 hankkeessa, joka tavoittelee Fennoskandian kiljuhanhien häirinnän vähentämistä talvehtimisalueilla ja muutonaikaisilla levähdyspaikoilla (*Safeguarding the Lesser White-*

fronted Goose Fennoscandian population in key wintering and staging sites within the European flyway). Suomen lisäksi hankkeessa ovat mukana Kreikka, Bulgaria ja Unkari sekä Norja LIFE-hankkeen ulkopuolisena maana. Suomessa tiedottamisella pyritään lisäämään Perämeren muuttoaikaisilla levähdyspaikoilla ja Pohjois-Lapin potentiaalisilla pesimäalueilla liikkuvien ja metsästävien ihmisten tietoa kiljuhanhesta ja sen suojelun tarpeellisuudesta. Lisäksi alueilla pyritään vähentämään häiriöitä.

The LIFE+ Nature Project "Safeguarding the Lesser White-fronted Goose Fennoscandian population in key wintering and staging sites within the European flyway" (LIFE+10 NAT/GR/000638) is coordinated by the Hellenic Ornithological Society, from 2011 to 2016, in collaboration with the Forest Research Institute of the Hellenic Agricultural Organisation "Demeter", the Ministry of Environment, Energy and Climate Change – Greece, the Bulgarian Society for the Protection of Birds (BSPB), the Hortobágy National Park Directorate – Hungary, UNEP/ African – Eurasian Migratory Waterbird Agreement Secretariat (AEWA), WWF Finland and the Natural Heritage Services of Metsähallitus – Finland, with the financial support of the European Commission and the co-financing of the Directorate of Nature management of Norway.

Projektin verkkosivut (englanniksi): wwf.fi/lwfg

 METSÄHALLITUS